

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Миглена Асенова Коларова - Димитрова, д.м
Катедра „Хигиена и епидемиология“
Факултет „Обществено здравеопазване“, Медицински университет – Варна
Член на Научно жури, съгласно заповед на Ректора на Медицински университет –
Варна с № : Р-109-261/28.07.2026

Относно защита на Дисертационен труд на **Тема: „Превенция и контрол на инфекциите - обществено-здравни предизвикателства и приоритетни решения чрез подхода „Единно здраве“**“, за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.4. Обществено здраве, Научна специалност: „Управление на общественото здраве“ на кандидат Драгомир Цветанов Иванов, докторант в редовна форма на обучение към катедра Социална медицина и организация на здравеопазването, Факултет „Обществено здравеопазване“ при Медицински университет – Варна. **с научни ръководители проф. д-р Десислава Ванкова, д.м.н. и проф. д-р Цонко Паунов, д.м**

Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р-109-261/28.07.2026 на Ректора на Медицински университет – Варна съм избрана за член на Научното жури, а на основание Протокол № 1/ 10.08.2026г. съм определена да изготвя становище (на български и английски език) по процедура за придобиване на ОНС „Доктор“ с кандидат д-р Драгомир Иванов, докторант в редовна форма на обучение към катедра Социална медицина и организация на здравеопазването, Факултет „Обществено здравеопазване“ при Медицински университет – Варна.

Данни за процедурата

Представени са всички административни документи по процедурата, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна. д-р Драгомир Иванов е отчислен с право на защита със Заповед № Р-109-63/ 27.01.2026 г. на Ректора на Медицински университет – Варна.

Кратки биографични данни

Д-р Иванов е роден в гр. Видин. Завършва Лесотехнически университет, Факултет по ветеринарна медицина, София с отличие през 2003г. има Следдипломна специализация по Ветеринарна епидемиология и инфекциозни болести (2006 – 2007). От 2019г. е Магистър по Обществено здраве и здравен мениджмънт, Медицински университет – Плевен. Асистент към катедрата по Социална медицина и организация на здравеопазването, към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна,

Професионален опит и дейности

- Основател и председател, Сдружение „ONE HEALTH“ – България (от 2023) – организация с нестопанска цел насочена към обучение на специалистите в хуманна и ветеринарна медицина.
- Служител за връзка и национален координатор One Health: EU JAMRAI 2 – Европейска съвместна инициатива за антимикробна резистентност и ИСМО, финансирана от Европейската комисия (2024 - 2027).
- Независим консултант, одитор и обучител по превенция и контрол на инфекции – инициативи „Health Point | #thinkPrevention“ и „RSR Infection Prevention and Control“ (2021)
- Иноватор и мениджър в бизнес сектора, с фокус върху превенция и контрол на вътреболнични инфекции (HAIs) (2009-2025)
- Ветеринарна практика – дребни животни (2003–2006)
- Лицензиран частно-практикуващ ветеринарен лекар - продуктивни животни (2009 – до момента)
- Научен сътрудник III ст., Национален диагностичен и научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ), София (2003 – 2006)

Интереси и Фокус „Единно здраве | ONE HEALTH“

- Свързване на човешкото, животинското и екологичното здраве чрез концепцията „Единно здраве“
- Усъвършенстване на превенцията и контрола на инфекции и борба с антимикробната резистентност в хуманната и ветеринарната медицина
- Съчетава научна експертиза с иновативни бизнес решения за повишаване на общественото здраве
- Професионална цел: да допринася за опазването на здравето на хората и животните чрез научни изследвания, международно сътрудничество и устойчиви стратегии за превенция.

Актуалност на темата

Дисертационният труд е актуален и с практическо значение. Инфекциите, свързани с медицинското/ветеринарномедицинското обслужване (ИСМО/ИСВМО) и антимикробната резистентност (АМР) представляват значима заплаха за безопасността на пациентите и качеството на медицинските и здравни грижи в хуманната и ветеринарномедицинската практика.

Устойчивото управление на превенцията и контрола на инфекциите (ПКИ), както и ефективното ограничаване на АМР, изискват интердисциплинарен и координиран подход, най-адекватно реализиран чрез концепцията „Единно здраве“ (ЕЗ).

През последните две десетилетия Подходът „Единно здраве“/“One Health” (ЕЗ/ОН) придоби ключово значение в глобалните политики за опазване на здравето. Той представлява концепция, в която е заложена идеята, че здравето на хората, домашните и диви животни, растенията и природните системи са тясно свързани. Главната цел на подхода „Единно здраве“ е да подпомага поддържането и подобряването на здравето и благосъстоянието на хората чрез превенция, ранно откриване и смекчаване на рискове,

произтичащи от взаимодействието между хора, животни и околна среда. Това е особено важно в контекста на нарастващите предизвикателства, свързани със зоонозите, антимикробната резистентност и последиците от промените в екосистемите, които не могат да бъдат управлявани ефективно в рамките на отделни сектори. По тази причина ефективното управление на инфекциозните рискове и АМР не може да бъде ограничено само до хуманната медицина, а изисква интегрирани мерки в двата сектора, които споделят общи механизми на инфекциозен контрол, епидемиологични и эпизоотологични предизвикателства, съчетани с нужда от системно укрепване на капацитета. Обучението на професионалисти от различни дисциплини (медицина, ветеринарна медицина, екология и социални науки) подпомага изграждането на обща терминология и споделени методи за работа. Това е особено важно в контекста на нарастващите предизвикателства, свързани със зоонозите, антимикробната резистентност и последиците от промените в екосистемите, които не могат да бъдат управлявани ефективно в рамките на отделни сектори. Този подход признава, че повечето инфекциозни заболявания, включително нововъзникващи и повторно появяващи се патогени, са продукт на сложни взаимодействия между хора, животни и екосистеми. Много изследвания показват, че ефективните ПКИ програми изискват мултимодални интервенции, включващи обучение, мониторинг, поведенчески промени, комуникация и лидерство в здравните структури.

От гледна точка на „Единно здраве“, ефективното взаимодействие между хуманната и ветеринарната сфера изисква не само обмен на информация, но и интегриране на ресурси, процедури и оперативни протоколи, позволяващи съвместни действия в превенцията, диагностиката и управлението на рискове за общественото здраве. В този контекст различията в отговорите на участниците показват липса на ясно институционализирани механизми за координация, които да надхвърлят формалните комуникационни линии, въпреки че принципите на „Единно здраве“ се оценяват като правилни. Ето защо необходимостта от научен анализ на знанията, нагласите и практиките сред професионалните общности в България е от съществено значение за разработване на адекватни и устойчиви политики.

Настоящите резултати сочат, че комуникацията между специалистите съществува, но не се превръща в ефективна оперативна координация. За да се реализира потенциалът на „Единно здраве“, е необходимо изграждането на интегрирана рамка, която да осигури съвместимост и ефективно междуинституционално сътрудничество при реални здравни предизвикателства.

Настоящият дисертационен труд показва, че въпреки че комуникацията между специалистите не е напълно отсъстваща, настоящите механизми не успяват да превърнат този обмен в ефективна координация и действия. За постигане на истинския потенциал на „Единно здраве“ е необходимо не само да се поддържат информационни канали, но и да се изгради интегрирана рамка, която да осигури оперативна съвместимост и ефективно междуинституционално сътрудничество при реални здравни предизвикателства

Подходът „Единно здраве“ представлява стратегическа рамка за ефективно управление на съвременните здравни предизвикателства, произтичащи от взаимодействието между хора, животни и околна среда. Той изисква интердисциплинарно сътрудничество между общественото здраве, ветеринарната медицина и екологичните науки за по-ефективна превенция, откриване и контрол на заболяванията

Обща характеристика на дисертационният труд

Дисертационният труд, разработен от докторанта Драгомир Иванов, се състои от 151 страници и е онагледен с 54 фигури, 12 таблици и включва главите: Въведение, Литературен обзор, Цел и задача, Материали и методи и организация на изследването., Резултати и обсъждане, Изводи, Приноси, Заключение и Публикувани статии и участия в конгреси и конференции в България, Международни форуми. Собствени мероприятия и активности. Библиографският списък включва 350 литературни източника. от които 8 на кирилица и 342 на латиница.

Литературният обзор е целенасочен, обстоен и добре структуриран. Демонстрирани са способности за критична оценка, обобщаване, систематизиране и интерпретиране на научната литература.

Целта на дисертацията е ясно и точно дефинирана. Поставените 5 задачи са добре формулирани и отговарят на поставената цел.

Методология - оценявам високо **използваните методи** за проведените проучвания, защото е използван пълен набор, с който се изследва многостранността на проблема и съответства на поставените цел и задачи.:

Документален - извършен е задълбочен анализ на достъпни източници, включително публикации, статии, книги и учебници, свързани с разглежданата тема;

Социологически метод - Проведено е Проучване чрез структуриран въпросник (пряка индивидуална анкета, разпространена на хартиен носител), съдържащ общо 24 и респективно 21 въпроса. Анкетната карта включва затворени и полуотворени - тип въпроси. Обхваща знания, нагласи и практики на две професионални групи – специалисти в хуманната медицина и ветеринарни лекари – в областите ПКИ, ИСМО/ИСВМО, зоонози, АМР и принципите на ЕЗ. За сравнение и анализ на знанията, нагласите и практиките на хуманните и ветеринарни специалисти, въпросите от анкетните карти за тези специалисти са групирани в 7 (седем) модула.

Статистически методи: Използвана е описателна и inferенциална статистика. Дескриптивната статистика е приложена за представяне на количествените данни под формата на процентни разпределения или други статистически величини - изчисляване на мерки за централна тенденция (средна стойност, медиана и мода) и мерки за вариативност (стандартно отклонение, диапазон за дисперсия), и за сравняване на различни подгрупи в рамките на изследваната популация. За целите на анализа е използван непараметричен корелационен анализ (Spearman's rank-order correlation), както и χ^2 тест за относителен дял (Chi squared test) за оценка на статистическата значимост на различията в относителните дялове (%) на качествените променливи. Нивото на статистическа значимост е прието за $p < 0,05$.

Графични методи: С цел онагледяване и достъпност на статистическата информация част от резултатите на проучването се представят чрез таблици и фигури.

Резултатите от проведените проучвания следват поставените задачи, представени са в три групи – групови анкети на ветеринарните специалисти; на медицинските и немедицински специалисти и сравнителен анализ на знания, нагласи и практики в хуманната и ветеринарната медицина.

Заключение : Направените 15 **изводи** са правилно формулирани. Те отговарят на поставените цел и задачи и следват логично резултатите и статистическия анализ. Използваният сравнителен анализ между отделните лечебни заведения и професионални групи създава възможност за идентифициране на специфични институционални и професионални различия, които оказват влияние върху степента на информираност, ангажираност и участие на специалистите. **Подчертава се необходимостта от развитие на интердисциплинарни обучителни програми и засилване на сътрудничеството между хуманната и ветеринарната медицина.**

На основата на получените резултати са формулирани **препоръки на оперативно-организационно и стратегическо ниво**, насочени към подобряване на превенцията и контрола на инфекциите, ограничаване на антимикробната резистентност и интегриране на подхода „Единно здраве“.

Въз основа на формулираните изводи и препоръки за подобряване на превенцията и контрола на инфекциите, ограничаване на антимикробната резистентност и интегриране на подхода „Единно здраве“ са предложени два концептуални модела: модел за интегриране на подхода „Единно здраве“ на национално и институционално ниво и процесно-факторен модел за повишаване на ефективността на ПКИ и ограничаване на АМР чрез подхода „Единно здраве“. Интегрирането на обучителни модули, насочени към принципите на „Единно здраве“, би могло да подобри комуникацията между различните професионални групи и да подпомогне изграждането на по-ефективни механизми за контрол на инфекциите.

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 85 стандартни страници и представя точно структурата и съдържанието, приносите, участията и публикациите по дисертационния труд.

Във връзка с дисертационния труд докторантът е представил 4 публикации

В **заключение** дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБългария. Трудът е представен в завършен вид. Съдържанието на дисертационния труд е правомерно и задълбочено разработено, добре онагледено и поднесено с добър професионален език. Технически, дисертацията е оформена според изискванията.

Оценявам **положително** дисертационния труд **„Превенция и контрол на инфекциите - общественно-здравни предизвикателства и приоритетни решения чрез подхода „Единно здраве“** и давам положителния си вот за присъждането на д-р Драгомир Иванов на научната и образователна степен **„Доктор“** в Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.4. Обществено здраве, Научна специалност: „Управление на общественото здраве“

10.09.2026 г.

Гр. Варна

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Изготвил становището:

/Доц. д-р Миглена Коларова - Димитрова, д.м./